

PROJECTE D'ESGLÉSIA
DEL SANTUARI DE
SANTA MARIA DEL
COLLELLANZ. N.º XV

JOSEP RENOM COSTA
ARQUITECTE

PERSPECTIVA

*Libenti animo concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabunt aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16. Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELL

Abril de 1919

N.º 15

AMB CENSURA ECLESIASTICA

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NUESTRA SEÑORA DEL COLLELL

DESDE SU ORIGEN Y FUNDACION HASTA EL PRESENTE

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAPÍTULO VI (Conclusión)

Item, considerando que la presencia del venerable Prior o perpetuo Administrador será siempre muy provechosa, y que con ella la dicha Devota y Casa será más honrada y mejor servida por su buena condición y ejemplos de virtud; por eso pronunciamos que el dicho venerable Prior, haciendo continua residencia personal en dicha Devota y Casa, de todos los acaptirios y emolumentos a ella provenientes de todos los lugares y partes que serán acaptados y colegidos fuera de dicha Casa y Devota, y de los bacines que estarán en dicha Devota, de todos y de cada uno de ellos se le dé la doceava parte, franca de toda carga y obligación.

Item, pronunciamos que las dicho cinco personas y cada una de ellas haya de tener y observar la dicha nuestra sentencia arbitral, y todas y cada una de las cosas en ella contenidas, y aquella y aquellas observar, aprobar y admitir pura y simplemente sin condición alguna, dentro los diez días inmediatos, a contar del día que les será intimada, bajo la pena y juramento en dicho compromiso contenidos. La cual sentencia fué promulgada el día 16 de Enero del año mil cuatrocientos noventa y seis; y confirmada por Paulo III, como consta en un pergamino existente en el archivo de la Casa.

Con estas capitulaciones y demás contenidas en dicha sentencia arbitral, se ajustó la paz y armonía entre el venerable Prior y Pabordes, los cuales siguieron administrando y gobernando la presente Casa y Capilla por más de trescientos años seguidos con aumento de la devoción y provecho del Santuario. Toda vez que el capítulo primero de la predicha sentencia manda y ordena que cada año se haga elección de Pabordes, administradores del Santuario de Nuestra Señora del Collell en el día y forma de costumbre, a fin de que mis lectores tengan conocimiento de las formalidades que se observaban en aquel acto público y solemne, transcribo a renglón seguido, sacada de un manual de la Casa, una acta de extracción que dice así:

En el nombre de Ntro. Señor Dios Jesucristo y de la gloriosa y humilde Virgen María Madre suya, en el presente negocio de su Capilla humildemente invocados, manifiesto sea a todos:

Como hoy, día ocho de Diciembre del año 1644, bajo del cobertizo que está delante de la puerta mayor o principal de la Iglesia de Nuestra Señora del Collell, construída en la parroquia del Torn, veguería de Besalú, convocados y congregados los administradores de la dicha Capilla del Collell en la presente Iglesia, en donde desde mucho tiempo a esta parte se acostumbran reunir cada año en el presente día y hora para hacer extracción de los Obreros, administradores de la misma Casa y Capilla, estando presente el Rdo. Monserrate Casadevall, natural del Torn y Capellán mayor del Santuario, Benito Plana, Pbro., residente en la presente Casa, y el Sr. D. José Ripoll, vecino de Gerona, y otros muchos así hombres como mujeres, después de la misa mayor, a la una de la tarde, poco más o menos, los honorables Miguel Pratedmont de San Miguel de Campmajor, Juan Batlle del Torn, y Benito Esparraguera del Sallent, administradores del presente año de 1644, siguiendo la

costumbre en dicha Casa, día y hora de hacer elección de entre ocho personas, dos de cada una de las parroquias del Torn, Mieras, Sallent y San Miguel de Campmajor, y de aquellas personas poner sus nombres y apellidos dentro de bolas tapadas con cera, y estas introducir dentro dos cuencos, llamados vulgarmente Bolsa, llenas de agua, de las cuales la superior perforada permite a un niño de pocos años meter la mano por ella; siguiendo, digo, esta costumbre en el presente año, se han puesto los nombres y apellidos de las personas siguientes: Pedro Carreras de Mieras, Martirián Frigoler de Mieras, Juan Noguer del Torn, Pedro Camps del Torn, Miguel Rovira de San Miguel, Sebastián Sagnari de San Miguel, Gaspar Casas del Sallent y Juan Badia del Sallent, de los cuales nombres y apellidos todos juntos introducidos dentro la Bolsa, y hecha extracción de ellos uno a uno por el señor Madoxer, muchacho de diez a once años, residente en la presente Casa, después de haber hecho la señal de la Cruz por tres veces, y de haber introducido la mano abierta otras tantas dentro la Bolsa, finalmente han sido elegidos por extracción: Juan Noguer del Torn, Martirián Frigoler de Mieras, Miguel Rovira de San Miguel, y Juan Badia del Sallent; los cuales por consentimiento de todos los presentes han sido reconocidos aptos para dicha administración: así, pues, con tenor de la presente se les participa y notifica que vengan a la presente Casa y Capilla de Nuestra Señora del Collell, el día de costumbre, que es el día veintiseis próximo venidero del corriente mes de Diciembre a aceptar y tomar posesión del cargo y administración, para gobernar y administrar en la forma acostumbrada de tiempo inmemorial la presente Casa y Capilla de Nuestra Señora del Collell. En las cuales cosas yo Pedro de Prats de Mieras he intervenido y ejecutado, como otro de los notarios de la notaría pública de San Pedro de Besalú, de orden y consentimiento de los actuales señores administradores de la dicha Casa y Capilla de Nuestra Señora del Collell, requiriéndome que continúe en el libro de la Casa la presente extracción de Obreros, conforme queda aprobada, y se acostumbra todos los años. En el día de hoy, ocho de Diciembre de mil seiscientos cuarenta y cuatro.

Arxíu i Biblioteca

NOTA BIBLIOGRÁFICA

ENCICLOPEDIA ESPASA.—Tomo XXXVII.—MU-NEBY.

Editorial Espasa.—Barcelona.

Els qui hagin fullejat sisquera algún dels volums de la Enciclopedia que'ns ocupa s'haurá convensut de sa capdal importancia i s'haurán fet càrrec de la necessitat que tenen d'adquirirla totes aquelles biblioteques que vulguin posarse a l'altura de les circumstancies actuals.

No es pas exagerada la afirmació de que, val ella sola per tota una biblioteca i es ben cert que mai s'havia publicat en llengua castellana una enciclopedia que se li semblés ni de lluny i que com aquesta pogués competir sens desventatge amb les mellors del extranjer.

Te totes aquelles qualitats qu'han de resplandir en tota obra de consulta; es clara, precisa i detallada i malgrat la seva extensió i presentació

luxosa és asequible a les més modestes fortunes. Un té impressió de que la editorial Espasa no sigui una empresa econòmica sino una societat cultural quin li sigui escampar arreu la lleuor de les ciències i de les arts. Per aixó enteném que aquesta obra no necessita propagandes de cap classe, és d'aquelles que n'hi ha prou amb ser conegudes.

Son XXXVII^é volúm no fa pas molt arriuat a nostra biblioteca es tal volta dels més interessants tant per la part literaria i científica com per la part gràfica del tot impecable.

La biografia i la bibliografia, les arts i les lletres, la geografia i la historia, les ciències naturals i les qüestions d'alta filosofia hi son tractades amb una detenció i un seny admirables. Hi ha mots quina exposició es un verdader tractat. *Mueblaje, Mueble, Muerte, Mujer, Municipio, Música, Nación, Naipe, Napoleón, Natación, Navarra, Navegación, Navío*, etc., son les paraules qu'a nostre parer hi son tractades amb més erudició i exposades amb més claretat. D'algunes podém dir que tal volta mai s'havía publicat una obra que les especialitzés amb la cura amb que ho fa la enciclopedia Espasa.

La part gràfica no desdiu pas en res de la literatura, el sol nom *Murillo* li don material per acreditarla i certament que s'en aprofita reproduint innombrables quadres del gran pintor espanyol amb una pulcritud admirable. Els gravats corresponents als mots *Mueblaje, Mueble, Mujer, Munich, Muñeca, Música, Naipe, Napoleón, Nápoles*, etc., son nombrosos i d'una perfecció ben remarcable.

Els gràfics qu'acompanyen als noms de les nacions i de les ciutats, els mapes, plànols i vistes, tots ells acabadíssims, donan una idea bastant exacta de cada una d'elles resultant-ne un atlas completíssim.

La teoria de que les coses per a ser mellor apreses han d'entrar per la vista la posen en pràctica omplint de gravats i demostracions gràfiques tot alló que ho requireix.

Al donar compte a nostres llegidors de nostres impressions sobre el XXXVII^é volúm d'aquesta obra, felicitém una volta més a la editorial Espasa pel sorollós éxit obtingut ab la publicació de la Enciclopedia i pel be inmens que reporta a la cultura espanyola i ens felicitém a nosaltres per posseir una obra qu'es una verdadera gloria de la ciencia d'Espanya i de les arts gràfiques de nostra patria.

Els pessimistes i extranjeristes, sistemàtics que menyspreuen lo nostre solament per ser nostre, que fullegin sisquera el XXXVII^é volúm de la «Enciclopedia Espasa» i es convencerán de que a Espanya encare hi ha qui pensa, encare hi ha qui trevallava.

CRÓNICA DEL COLLELL

Cada dia que passa es una monjoia gloriosa per al esbandiment del culte a la nostra Reina estimada. Cada dia s'aixampla el cercol amorós dels seus devots i cada dia, com de patriarcal familia, s'estén la fillada de Santa Maria del Collell.

¡Cóm es grat al cronista recullir cada temporada en aquesta secció els triomfs de la Mare volguda! ¡Cóm voldriem que el nostre dir estigués en consonancia amb l'explendor de les festes collellenques per tal que d'elles en poguessin gaudir els llegidors del BUTLLETÍ!

El Santuari del Collell devé, a cada solemnitat que s'hi celebra, amb majors titols per a posseir la primacia diocessana, fita de sants anhels i

desig de tants cors enamorats de nostra Verge: La funció de la Salutació sabatina, les Misses noves de dos professors del seu Casal, el pietós record de uns quants membres de la clerecia gironina per a dos dels seus condeixebles difunts, les visites continuades d'innombrables devots, les almoines i ofrenes que's repeteixen amb conçoladora freqüència, els cultes continuats que a sos peus se celebren en demanda de gracies i en agraïment de les ja obtingudes... tot fa que la devoció a Santa Maria del Collell s'estengui mes i mes i que lo que podia semblar somni quiméric—el retorn del Santuari a la seva pristina importància—devingui gairebé, mercés a la protecció manifesta de la Verge, conçoladora realitat.

Que la Verge Santíssima, que ha manifestada sa voluntat firmíssima de esser honorada en aquest lloc santificat per la seva Aparició miraculosa, mogui nous cors i determini noves generositats, per tal que ben aviat sigui possible el culte marià amb l'explendor que li donará el marc bellíssim de la nova Esglesia.

Mellores.—Acabada la adaptació de la antiga Masoveria del Collell per a Infermeria i Roberia, junt amb l'estatge de les Religioses Filles de Sant Josep a quin càrrec van ja una i altra dependència, s'ha començat amb laudable activitat les obres del embelliment dels encontorns.

En el revol que forma la carretera a l'entrada de l'Establiment hi han sigut instalats formosos *parterres* que treuen la monotonia d'aquella extensió. Dit revol ha sigut resseguit amb una plantació de plátans que hermosejarán el conjunt. També se n'han plantat en el pati nou de davant l'Infermeria.

En aquest pati continúen les obres d'explanació, esperant-se el pròxim enderroc de les construccions que queden de l'antiga Masoveria per ampliar-lo fins a convertir-lo en un bell jardí que adorni la Hostatgeria.

No hi ha que dir que totes les mellores s'ajusten al completíssim Plá d'urbanització degut al nostre estimadíssim Arquitecte D. Josep Renom qui tan bé ha sapigut aprofitar les belleses naturals d'aquesta cloterada aont hi passá els primers anys de sa juvenesa.

Liturgisme.—Les belleses incomparables de la Liturgia católica cada dia son mes çoçades per els nostres col·legials i bona prova n'és l'unció amb que, amb el *Cantoral* a les mans, segueixen les sagrades cerimonies a les que s'uneixen intímidament per medi del cant col·lectiu.

Les encertades melodies del *Kyriale*, les adequades composicions del *Himnari litúrgic* i la suavíssima sentor de les festes propies del Santuari ha omplenat la vida litúrgica dels nostres joves alumnes, ultra la pietat característica del Pensionat col·lellenc palesat en les festes de la Verge, en els Set Diumenges de Sant Josep, comunions freqüents i concorregudíssimes i en tants i tants actes en quins s'és posada de manifest la completíssima formació piadosa, que juntament amb la acadèmica, reben els col·legials.

Com innovació digna d'esser esmentada hi figura el cant col·lectiu, en les tardes del dia de retir mesal, de l'*Ofici parvo* de la Verge, executant-se tot ell, invitatori, himne, antítones, salmeig i lliçons, segons la melodia continguda en l'*Antifonari Vaticà*.

La "Salutació Sabatina."—Funció rublerta de fondíssimes emocions es aquesta que vé de ser inaugurada i enlairada amb la pública recomenació del nostre volgut Prelat i per medi de la qual es commemora cada dissabte el fet trascendentalíssim de l'Aparició de Santa Maria del Collell, de la mateixa manera que anyalment es celebra la diada del fet amb la festa solemníssima del 25 d'Octubre.

Resat el rosari del dissabte i resplendent de llum l'altar de la Verge,

la comunitat col·lellenca amb hàbits corals presidida per el seu Rector amb capa pluvial, es col·loca en el plà del presbiteri des de on son llegides les oracions propies de la *Salutació* que repeteix tota la concurrència.

Contribueix a la solemnitat de l'acte les belles notes de la *Salve* alternant a dos chors amb la secció de triples i resat l'*Angelus* en memòria d'haver-se aparegut la Verge al toc de dites oracions, es canten els Goigs del Col·lell, cada dia mes populars i dits amb major sentiment.

Un devot anònim sufragà una nombrosa edició del follet de la *Sabatina*, pulcrament editat en ric paper *couché* en la Impremta Bonet d'Olot, contingent a mes de l'ordre de la funció, una nota explicativa de l'objecte de la mateixa i la notació i lletra dels Goigs del Col·lell. Així aquesta *Salutació* s'ha difundit a tots els devots de la nostra Reina, molts dels quals la practiquen particularment entre ses famílies.

Noces.—El dia 27 de febrer tingué lloc en el nostre Santuari l'enllaç matrimonial del volgut ex-alumne i professor veterinari de La Pobla de Lillet En Jaume Corcoy amb la gentil i virtuosa senyoreta de dita població Na Joselina Casanova.

Beneï la unió celebrant la missa d'esposalles l'oncle del nuvi nostre estimadíssim Sr. Rector Mn. Josep Corcoy.

Durant l'acte religiós l'Escolania del Col·lell cantà formoses composicions religioso-populars que contribuïren a la solemnitat de la simpàtica festa.

Al menjador de l'Hosteria tingué lloc el banquet de noces amb que foren obsequiats els nombrosos assistents al acte.

Que Santa Maria del Col·lell, a quins peus ratificaren son mutu amor els joves esposos, derrami sobre la nova llar ses copioses benediccions, mentres els hi dirigim la nostra cordial enhorabona que fêm extensiva al seus cristians pares i a tota la família.

La festa de Sant Tomás.—Amb la solemnitat que'l nostre Col·legi-Seminari acostuma, se celebrà enguany la festa patronal de les Escoles catòliques, a la que assistí un bon estol de famílies dels pensionistes.

Digué la missa de comunió, pronunciant fervorosa plàtica, el professor Dtor. Alemany, siguent celebrant a l'ofici, en el que's cantà la missa gregoriana *Fons bonitatis* i el Credo iv, el nostre Sr. Rector. El sermó estigué encomenat a Mn. Lluís G. Plà qui presentà a Sant Tomás com a Mestre de Estètica cristiana, glossant alguna de ses composicions eucarístiques.

A la tarda, tingué lloc al saló d'actes la Vetllada literario-musical, representant-se les divertides comedies «La Butifarra de la Llibertat» i «El Martes de Carnaval» en quina execució s'hi distingiren els alumnes Srts. Riuró, Wichman, Vilallonga, Costa, Ruiz, Rocafiguera, Sabata (Joaquim), Canals, Puig, Barneda, Heras i Cruz.

L'animació durà tot el dia, aixecant-se, en havent dinat, hermosos *mongolfiers* construïts per els col·legials Srts. Vilallonga, Costa i de Rocafiguera.

Misses noves.—Bella pensada la dels nostres estimats companys de professorat Mn. Agustí Burgas i Mn. Enric Gábana, novells sacerdots de l'Altíssim, d'oferir el seu primer sacrifici als peus de la Madona augusta que'ls ha triat per tal que en son Casal exerceixin el zel de la seva activitat.

La doble festa ha deixat sens dubte un solc fondíssim en els cors de tots els col·legials i en els dels pietosos habitants d'aquesta contrada qui s'hi uniren amb nombrosíssima assistència.

Seguint nostre costum de ressenyar çò que'ns atany directament amb pluma d'altri, retallarem la relació que inserta el setmanari catòlic de Figueres *La Veu de l'Empordà*:

«*Del Collell.*—FESTES SACERDOTALS.—Si per el seu caràcter de festa figuerenca la suara celebrada al Santuari de Santa Maria del Collell, no mesqués l'espai del nostre setmanari, li dedicariem amb gust per la importància gran que assolí constituint un assenyalat triomf del sacerdocí catòlic.

Nostre volgut col·laborador Mossèn Enric Gabana i el nostre entranyable amic i company el compatriot Mossèn Agustí Burgas, pujaren per primera volta a l'Altar sant, i en fer-ho fou la seva festa auriolada per tota la bellesa que la Litúrgia catòlica dóna a aquest acte sublim.

Res mancà a l'esplendor de la formosa festa: la presència del nostre Pastor amantíssim qui volgué distingir als nous sacerdots acompanyant-los en el jorn solemniàl; la cooperació de la Capella de la meritíssima entitat de Cassà de la Selva «Orfeó Catalunya», honor de l'Art litúrgic i orgull de la nostra terra; la unió de tota una comarca qui amb llur assistència palesà la part activíssima que prenia en l'infantament per a l'Església del notus ministres de Jesús.

A la força la nostra ressenya ha d'ésser pobra i erma, desproporcionada a la magnitud de l'objecte. Les profundes emocions de la vida, són bones per a copçades, però impossibles d'exterioritzar.

..*

El dissabte, dia 29 de març, Mossèn Gabana immolà per primera volta la víctima excelsa. El Santuari de la Verge del Collell estava resplendent de llum. El Prelat ocupà son tron al presbiteri assistit pels Il·lustres capitulars Doctor Oms, Rector del Seminari de Girona i Doctor Rial, Secretari de Cambra. Al missacantant l'assistien, a més del senyor Rector del Collell, Mossèn Corcoy, els seus companys de professorat Reverends Gratacós i Doctor Rodón i l'apadrinaven don Rosend Sala, de Barcelona, i la seva tia donya Enriqueta Cuffi Vidua de Reig, d'aquesta ciutat, dignament representada per la seva filla donya Carme Reig de Raig.

L'Orfeó de Cassà cantà la bella missa *Eucarística* de Perossi a tres veus mixtes, i a l'Ofertori el *Miserere* del malaguanyat mestre Goicoechea. El *Te-Deum* final fou executat segons la melodia gregoriana per l'Orfeó i l'Internat del Collell.

Mossèn Agustí Burgas féu el sermó amarat d'emoció en cantar la missió del sacerdocí davant de Déu i davant dels homes i adornat amb totes les perfeccions del bell dir escaients a la càtedra sagrada.

En el banquet amb què el novell celebrant i els seus padrins obsequiaren als seus nombrosos invitats, hi brindà el professor Mossèn Plà, resumint el senyor Bisbe expressant la complacència amb què assistia a la simpàtica festa. També el padri senyor Sala digué son agraïment a tots.

..*

La presència dels meritíssims elements de l'Orfeó de Cassà al Collell devia ésser aprofitada convenientment i un concert selectíssim fou organitzat en honor dels missacantants i senyors padrins. En dir que era la màgica batuta de Mossèn García la que dirigia el conjunt compost de les 50 veus millors de l'Orfeó i que el programa estava integrat per «Himne a la Senyera», «Els fadrins de S. Boi», «Les fulles seques», «Negra sombra», «Sant Dilluns», «Primavera», «La nina i el moliner», «L'Hereu Riera», «L'Empordà», «El Pardal», «Sant Josep i Sant Joan», etc., etc., quedarà fet tot l'elogi del magre programa.

Les ovacions se succeïren i molts números obtingueren el bis.

Al vespre es celebrà amb tota solemnitat la funció de la «Salutació Sabatina» per a commemorar l'Aparició de la Verge del Collell. Hi predicà un sermó elocuentíssim el nostre senyor Bisbe Doctor Mas, i l'Orfeó hi cantà l'*Ave Maria* de Victòria.

..*

L'endemà diumenge, dia 30, era el dia destinat per a la primera missa del nou sacerdot figuerenc Mossèn Agustí Burgas. La preparà la comunió general

que celebrà Mossèn Gábana pronunciant un a fervorosa plàtica preparatòria.

Mn. Burgas ascendí a l'Altar assistit dels seus condeixebles Mn. Masachs i Mn. Gábana, actuant de caper el Rector del Collell Mn. Corcoy. El senyor Bisbe, junt amb els mateixos capitulars del dia anterior, assistí amb mitra i bàcul a la important cerimònia. En el presbiteri ocuparen llocs de distinció els padrins del celebrant l'ex-diputat a Corts per Olot don Pere Llosas Badia i la pietosa i acabalada dama de nostra ciutat donya Concepció Gelabert Vidua de Vila.

La gernació de la comarca del Collell i dels pobles més apartats aprofità la circumstància d'ésser diumenge omplenant a bastament el temple i estenent-se per el pati exterior. L'Orfeó, com si volgués excedir-se a si mateix, sublimà la festa amb la insuperable interpretació dels *Kyries*, *Sanctus* i *Agnus* de la missa del Centenari d'En Balmes, de Romeu i el grandios *Credo del Papa Marcel* de Palestrina. A l'Ofertori interpretà *Caligaverunt* de Victòria. La missa de Romeu així com el *Te-Deum* final fou cantat amb la cooperació de l'Internat del Collell sots la direcció de Mn. Benet Juli.

El beneficiat de nostra Parròquia Mossèn Joan Casademont, pronuncia un entornid sermó presentant el miracle que en l'ordre de la gràcia representa el sacerdocí.

Durant l'inacabable besamans es repartí un artístic recordatori original del arquitecte sabadellenc senyor Renom, autor de la nova Basílica del Collell, qui volgué donar una prova de lo què aprecia a Mossèn Burgas, dibuixant dit recordatori i assistint personalment a la festa.

Com el dia anterior els presents foren obsequiats amb un banquet que presidí el Prelat acompanyat del nou celebrant i senyors padrins. Al destapar-se el xampany brindaren amb vibrants paraules plenes d'afecte per a l'homenatjat, pel Claustre del Collell el professor Doctor Pagès, per l'Orfeó el secretari senyor Domingo, i el senyor Bisbe. El padri don Pere Llosas amb sa verba càlida, plena de l'emoció del moment regracià en nom propi, de la padrina i del nou sacerdot, la cooperació de tots, recordà la tristesa que la mort d'éssers volguts vingué a llençar sobre una festa tan joiosa i amb paragrafades insuperables dirigit les més corals enhorabones al novell sacerdot. Els aplaudiments ofegaren diferents vegades les enternidores paraules del senyor Llosas.

.

No podem acabar aquesta ressenya sense donar una felicitació entusiasta als missacantants Mn. Gábana tan lligat per afectes familiars amb Figueres, i el volgut compatrici Mn. Burgas, quin triomf sacerdotal ens prenem com a propi, felicitació que fem extensiva a llurs famílies i als senyors padrins qui amb tanta esplendidesa disposaren tots els detalls de la festa.

Que el bon Déu derrami copioses les seves benediccions sobre el ministeri d'ambdós per tal que sigui ben fruitós en collita de vida eterna».

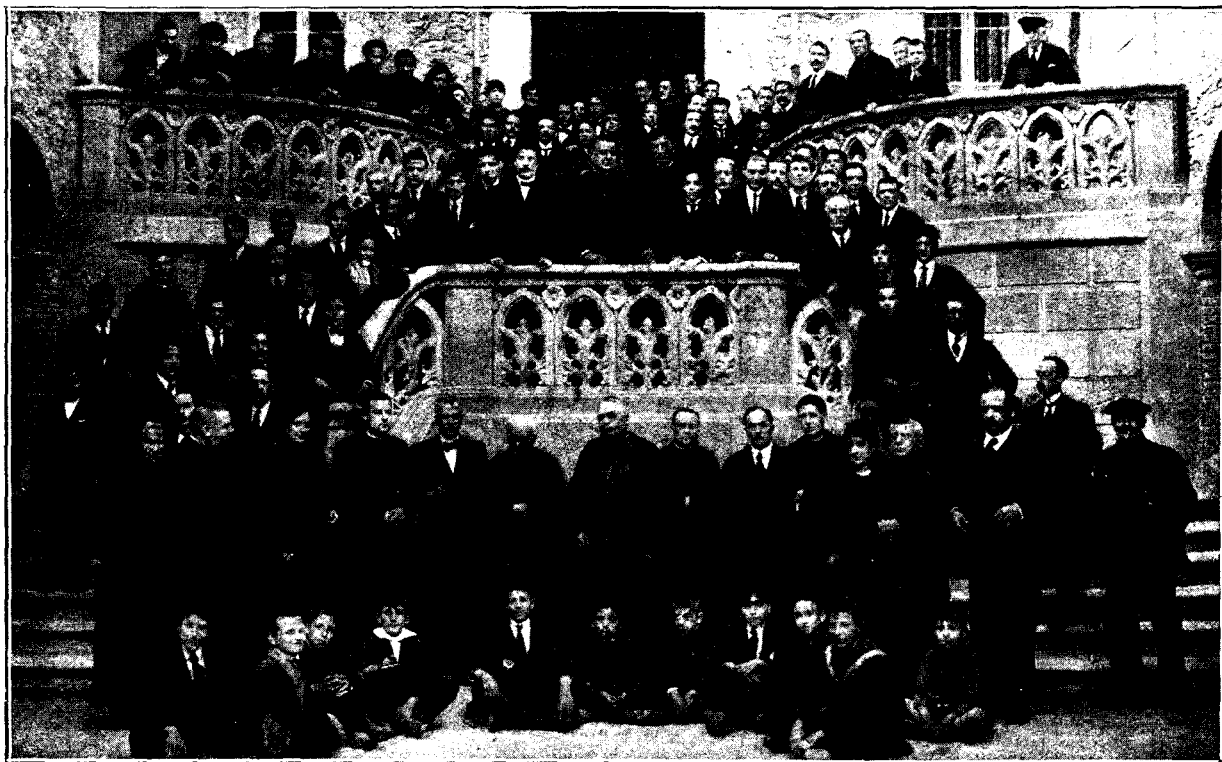
Necrología.—El nostre estimat comprofessor Mn. Josep Gratacós ha tingut la pena de veure morir a Tortellá la seva cristiana mare D.ª Teresa Pujol de Gratacós, tia del Sr. Rector del nostre Casal Mn. Josep Corcoy.

L'acte de l'enterrament, aixís com els solemnes funerals celebrats en dita vila, palesaren les innumbrables simpaties de que en la mateixa gossa la família Gratacós. Al nostre Santuari també s'hi celebraren honres fúnebres en les que celebrà el fill de la difunta Mn. Gratacós.

Es per demés dir la part que'l BUTLLETÍ pren en la justa pena del company i del nostre Sr. Rector.

— Una nova punyida ha experimentat la cristiana família de D. Josep Roquer, de Ridaura, germà del que fou nostre inolvidable vice-director Mn. Joan (q. a. C. s.), amb el traspàs de la seva bona esposa D.ª Teresa Puigdevall.

A l'enterrament no hi faltà representació del Collell i en nostre Santuari s'han celebrat sufragis per a l'ànima de la difunta, a la que el bon Deu deu haver donat ja el premi de ses virtuts familiars.

COLLELL.—El Sr. Bisbe de Girona i distingits concorrents a les festes que's celebraren amb motiu de cantar sa Primera Missa els professors d'aquest Seminari-Col·legi Rvds. Enric Gàbana (1) i Agusfí Burgas (2), essent apadrinats, respectivament, per D. Rosend Sala i D.ª Enriqueta Cuff, i D. Pere Llosas i Badia i D.ª Concepció Gelabert. *(Fot. Al·manac).*

— Per honorar la memoria dels sacerdots difunts Mn. Josep Regàs i Mn. Francisco Berenguer els qui foren sos condeixebles determinaren reunir-se al Santuari del Collell per a celebrar un solemne ofici en sufragi de les seves ànimes.

Aquest tingué lloc amb tota solemnitat el dia 23 d'abril, oficiant el nostre Dtr. Pagés, assistit dels Rnts. Lluís i Marián Regàs. Cantà la missa tot el Pensionat junt amb el chor format per el Claustre i els condeixebles dels difunts. Acompanyà a l'orgue Mn. Joan Perramón, organista del Mercadal de Girona i membre del curs esmentat.

La cristiana pensada dels sacerdots gironins meresqué grans alabances, siguent de notar la complacencia amb que per nostra part vejérem que fós el nostre Santuari l'escullit per a la realització de la idea.

— També s'han celebrat al nostre Santuari sufragis en bé de l'ànima de D.ª Agna Mercadal Vda. de Tor, de casa Campolier de Miánegues.
R. I. P.

Exercicis esperituais.—Durant la segona setmana de març es practicaren els acostumats Exercicis de la V. O. T. Enguany els donà amb la apostòlica unció que'ls caracteritza el menoret caputxí P. Maties de Sant Llorenç, Vicari del Convent d'Olot.

Presentes a la Verge.—S'han rebut per al Santuari de Santa Maria del Collell unes artístiques estovalles d'altar amb formosos entredós i riques puntes, obra i ofrena de la familia del nostre alumne de La Escala Srt. Lluís Tasis i Parnau.

També de D.ª Rosita Nicolazzi hem rebut amb destí al Museu un lacrimatori i varis altres objectes arqueològics procedents de les escavacions d'Empories.

Que la nostra Verge els hi recompensi amb escriu la seva generositat.

Romerfes.—Amb la vinguda de la primavera, ha començat el romiatge anyal dels pobles de la contrada al Santuari del Collell. Seguint tradicional costúm, el dia de Sant Marc Evangelista pujá, presidit per el seu zelós Pastor, el poble de Sant Miquel de Campmajor al que s'uní el veïnat de Marlant, celebrant-se tres oficis a l'altar de la Verge, un per a Sant Miquel, l'altre per a Campmajor i l'altre per a Marlant.

La gentada que pujá al Collell fou nombrosissima com pocs anys.

Estadística pietosa.—El culte del nostre Santuari es descompón segons les dades següents:

Janer	380 misses	9 oficis	2900 comunions
Febrer	404 »	8 »	4010 »
Març	466 »	15 »	4150 »

Entre els cultes senyalats hi figuren varis oficis que s'han vingut dient *pro defuncta Maria*.

Imatges.—Modelades per el nomenat escultor barceloní Sr. Matala aviat sortiran unes petites imatges de Santa Maria del Collell en escaiola que no dubtém contribuirán a la difusió de l'amor i culte a la nostra Reina celestial.

Aviat també serán posades a la venda unes formoses estampes fotografies de la Verge, de tamany propi per a ser enquadrat.

Certamen.—Aprofitant l'estada del Ilm. Sr. Bisbe durant la solemnitat de les Misses noves es trasferí per aquelles diades el solemne repartiment de premis del XI Certamen catequístico-literari. La importancia del mateix per el nombre i valor de les composicions premiades, mereixia ben bé la distinció que li otorgá el Prelat.

Presidí aquest, junt amb els capitulars Dtrs. Oms i Rial, D. Pere Llosas, D. Josep Renom i el Claustre de professors del Collell.

Feta relació de la tasca del Jurat per el Secretari Mn. Plá, es repartiren els premis en la forma següent:

Premi del Ilm. Sr. Bisbe: Srt. Brú Roura Ple.

Accessit: Srt. Josep M.ª Coll Alemany.

Premi de Liturgia: Srt. Pere Cabruja Coll.

Accessits: Srts. Joan Porta Alabau, Lluís Constans Serrat i Joaquim Cruañas Rovira.

Premis de Catecisme Major: I. Srt. Llorenç Costa Riera.

Accessits: Srts. Miquel Basacoma i Ramon Formatger.

Id.: II. Srt. Martí Rouret Calloll.

Accessits: Srts. Lluís Tassis Parnau, Genís Puig Solés i Joan Gonzalez.

Id.: III. Srt. Benet Puig Pagés.

Accessits: Srts. Pere Vidal Graugé, Lluís Villadelprat Munts i Martí Bonal.

Premi d'Historia Sagrada: Srt. Joaquim Herrera.

Accessit: Srt. Josep Pairaló.

Premi de Catecisme Breu: I. Srt. Pere Padrós Camps.

Accessits: Srts. Albert Arqués Palés, Domingo Cirera i Lluís Roura.

Id.: II. Srt. Marián Llopis.

Accessits: Srts. Josep M.ª Ordeig, Eussebi Vicente, Abelart Codina i Pere Bordas.

Premi d'Ex-alumnes: D. Carles M.ª de Puigrefagut i Dou.

Premi de la Editorial Dalmau, Carles, Plá S. A., de Girona: D. Josep Garrido Estartús.

Accessit: Srt. Josep M.ª Coll Alemany.

Premi de la Llibreria Geli, de Girona: Srt. Lluís Constans.

Accessit: Srts. Josep M.ª Coll Alemany i Antoni Salleras.

Premi d'un donador anònim: Srt. Joaquim Cruañas.

El Sr. Bisbe clogué l'acte, felicitant a tots els premiats, manifestant la seva complacència per l'èxit del Certamen i estimulant a tots per tal que cada any vagi encare en augment.

En recollir el premi de mans del Sa Ilma. tots els que n'obtingueren foren llargament ovacionats.

De l'Iglesia en construcció

Estat de l'obra

La feina que s'ha fet en el present trimestre és en gran manera entretinguda, com la del pròxim passat. El tallar i picar la pedra per a un pany de paret de trenta sis metres i la col·locació de tans carreus, que deuen ajustar en quatre cares, no es pas treball de corre-cuita; més de pedra en pedra i de filada en filada l'obra es va fent, i d'ençà que som a

l'última secció dels contraforts la fatxada va prenent unes proporcions de grandiositat i de riquesa ben poch vistes en els temples de moderna construcció.

Els últims dies hem deixat aquesta tan important com costosa part per a fer camí en l'ala de tramontana on s'están passant els arcs de la nau lateral i simultaneament se puja la paret forana. També hem aixecat la pilastra que faltava en aquest costat i, si a Deu plau, en arribant al istiu passarem a l'ala de mitjorn, que es la més endarrerida.

Subscripció general

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
SUMA ANTERIOR.	53.449'10	D. Josep Serra.	5
Claustre de professors.	40	» Ramón Pujol (2. ^a veg.).	6
Rnt. Miquel Ponsí.	15	» Ramón Bonal (2. ^a veg.).	6
» Josep Comerma (2. ^a v.)	50	» Joan Bori.	1
» Josep Deu (2. ^a veg.).	50	» Agustí Encesa (4. ^a veg.).	20
» Aleix Rigol.	50	» Rosendo Sala.	50
» Pere Fàbrega (2. ^a veg.)	25	» Antoni Moga.	25
» Joan Tusell.	10	» Salvador Clotas.	2
» Joan Terradas (3. ^a v.).	15	» Joan Viñas Sudrià	2
» Pau Plana.	5	» Salvador Sellés.	8
» Pere Plantés (2. ^a veg.).	50	» Agustí Bordas.	25
D. ^a Concepció Gelabert viu-		» Miquel Sarañes.	8
da de Vilá.	500	» Baltasar Arderiu.	3
» Teresa Sucarrats.	5	» Angel Sabata (4. ^a veg.).	25
» Maria Vila.	5	» Jaume Oliveras (2. ^a v.).	5
» Francisca Vda. de Bosch		» Antoni Asbert (2. ^a veg.).	50
(per una gracia obtinguda)	5	En sufragi de la difunta F. V.	370
» Anna Arnau V. Albert.	6	Per l'ànima d'una difunta.	200
» Dolors Figueras (2. ^a v.).	25	Una devota.	1'50
» Claretà Gábana.	5	Una aimant de la Mare de	
» Pauleta Gábana.	1	Deu del Collell.	5
» Dolors Roca de Janer.	7	Família Falgás de Lladó (per	
D. Florenci Illa.	50	una gracia obtinguda	
» Josep Ayats (2. ^a vegda)..	50	amb promesa de publi-	
» Artur Pibernat.	100	car-la en el Butlletí).	25
» Josep Junquera.	2'50	En sufragi de la Sra. Joa-	
» Manel Clapés.	100	quima Cirera.	25
» Manel Pigem (2. ^a veg.).	5	Un sacerdot ex-alumne.	25
» Joan Cardelús (3. ^a veg.).	25	Un devot de S. M. del	
» Joan Padrós.	25	Collell.	2
» Dalmau Domingo.	25	Un devot.	2
» Josep Costa.	3	Família Noguera de Santa	
» Lluís Salvador.	25	Ceclina.	30
» Jaume Corcoy i esposa.	25	Un orfeonista de Cassá de	
» Joan Arbat (2. ^a vegada)	10	la Selva.	1
		SUMA.	55.703'10

Subscripció mensual

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Claustre de Professors.	59	Rt. Benet Gimbernats.	1
M. I. Sr. Josep Morera.	10	» Andreu Compta.	4
D. Narcís Casademont.	5	Srs. Rafel i Lluís Juli.	1
D. ^a Dolors Rovira.	1	» Pere Masnou.	2'50
Rt. Sebastià Puig.	2	D: Francisco Coll.	2
» Josep Burch.	1	» Miquel Verdaguer.	5
» Josep Jordà.	1	Rt. Josep Oliver.	2
» Joan Obrador.	2	» Enric Murtra.	2
» Josep Pol.	1	D. ^a Angela Corcoy.	1
» Antón Figueras.	2	D. Francesc Jordà.	0'25
D. ^a Francisca Castellà.	1	Familia Monsalvatje.	2
D. Joaquim de Espona.	1	D. Antoni Alemany.	5
Una devota.	2	Una devota, de Mieras.	1
D. ^a María Alúm.	1	Rt. Hermenegild Bosch.	1
Familia Morell de Pineda.	0'50	» Antoni Pijoan.	1
D. ^a Rita Cargol Vda. Plá.	1	D. Joan Batlle.	1
Rt. Etsa Esparch.	3	D. ^a Teresa Martí.	1
D. Francisco Mas.	0'20	Sret. Llorenç Bros.	1
» Josep Fernández.	1	D. Ventura Bosacoma.	2
Rt. Josep Casas.	1	» Narcís Corominas.	2
En sufragi de M. Eroles.	1	Rt. Francisco Calderó.	1
Familia Moret.	1	Sret. Francisco Costa.	0'50
D. Pere Desmiquels.	0'25	Rt. Jaume Busquets.	2
Rt. Joan Planella.	1	» Francisco Puigmal.	1
Rt. Josep Castelló.	1	Sret. Joan Colomer.	1
D. Josep Garriga.	1	» Pere Padrós.	1
» Josep Compta.	5	Familia de Pol.	2'50
» Ramón Adroher.	5	D. Josep Rierola.	1
D. Jaume Planiol.	5	» Jaume Doménech Du-	
Sret. Santiago Figueras.	1	rán.	1
D. Jaume Corcoy.	1	» Manel Barguñá.	2
Rt. Salvador Plana.	1	» Josep Boris.	1
D. Carles Puigrefagut.	1	D. ^a P. A.	1
» Benet Bosch.	2	D. Joan Geli.	2
» Ignaci Font.	1	Rt. Francesc Sala.	2
» Miquel Font.	1	» Josep Mundet.	2
» Marián Manich.	1	Varis terciaris i terciaries	
» Rafel Garriga.	2	de St. Francesc.	11'30
» Joan Gifre.	2	D. ^a Josepa Larumbe.	1
» Agustí Bassedas.	1	D. Baltasar Molar.	1
Familia Nabot de Vilanant	1	Rt. Antón Cullell.	1
Rt. Jaume Arcelos.	5	D. ^a Modesta Negre.	2
» Josep Jordà Durán.	2	Rt. Joan Alberti.	1'25
» Arseni Griera.	1	D. ^a Dolors Encesa de Batlle.	1
D. ^a Fran. ^a Jorba de García.	1	» Antonia Fontacaba de	
Rt. Francisco Santaulària	1	Gabarró.	1
D. Enric Valarino.	1	Rt. Jacinto Terriscabris.	0'50
Rt. Esteve Espuña.	1	Rt. Marian Freixa.	1
D. ^a Ram. ^a Sallent v. Roselló.	1	D. ^a Rai. ^{da} Coma v. ^a Capella	1
D. Pere Coll.	25	D. Josep M. ^a Montaña.	1
D. Joan Llorens.	1	Rt. Miquel Marqués.	1

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
La nena Maria del Collell		D. Jaume Figueras..	1
Juli Danés.	6'50	» Joan Viñas.	1
Rt. Joaquim Mercader. . .	1	» P. G.	0'50
D. Josep Casadevall. . . .	1	Rt. Josep Masachs.	1
» Josep Adroher.	1	» Ramón Canadell.	1
D.ª Angela Turbau Vda.		» Miquel Planella.	1
de Coll.	1	D. Josep Costa.	0'50
D. Antoni Comas.	1		
Sret. Andreu Taberner. . .	1	<i>Suma.</i>	265'25

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

<u>Pobles</u>	<u>N.º del chor</u>	<u>Celadors</u>
Arbucias.	13	D.ª Adelaida Corominas.
	107	» Maria Masferrer.
Bagur.	1	Srta. Maria Pi.
	8	» Isabel Corp.
	6	» Mercè Corredor.
Balenya.	49	Srta. Carme Puigrefagut.
Banyolas.	2	Srta. Engracia Casademont.
	91	» Angela Rovira.
	10	» Joaquina Rovira.
	50	Srt. Francisco Estartús.
	106	Srta. Margarida Tarradas.
	125	D. Ramón Boix.
Barcelona.. . . .	63	Srta. Carme Borrell.
	24	D.ª Julia Llopis, Vda. de Casagenas.
	44	Srta. Enriqueta Girona.
	35	» Antonia Ribas.
	19	» Catalina Codina.
	40	» Maria Junyent.
	78	D.ª Maria Llopis de Soler.
	95	Srta. Francisca Albin.
	96	Srta. Maria Claro.
	97	» Emilia Santasusagna.
	126	» Pilar Ribas.
	129	» Maria Teresa Sabaté.
	120	» Caritat Vilar.
	121	» Encarnació Porta.
	124	D.ª Lurdes Figa de Sabata.
	137	» Teresa Vergés de Masriera.
	26	» Aurelia Miralbet.
	138	Srta. Esperança Casanovas.
Besalú.	58	Srta. Mercè Busquets.
	66	» Dolors Costa.
	72	D.ª Carolina Olivet de Brugués.
	32	Srta. Francisca Prat.

Blanes.	9	Srta. Adela Roura.
	109	» Maria Bitlloch
	113	» Teresa Peris.
Bordils.	71	D. ^a Concha Guytó, Vda. de Prim.
	130	Srta. Catarina Coll.
Canet de Adri.	15	D. ^a Francisca Jorba de García.
	61	Srt. Josep García.
Canet de Mar.	4	D. ^a Joaquina Carbonell.
Cassá de la Selva.	38	Srta. Anita Daussá.
	62	» Concepció Dalmáu.
	142	» M. ^a dels Dolors Gábana.
	33	» Lurdes Granell.
	110	» Lola Bota
Castelló de Ampurias.	83	» Maria Teresa Mayor.
	82	» Sofia Mayor.
	»	» Montserrat Fargas.
Castelltersol.	134	D. ^a Anna Arnau, Vda. de Albert.
Cistella.	69	Srta. Maria Plantés.
Falgons.	64	Srta. Josefina Flori Darnés.
Figueras.	47	Srta. Anita Poch.
Fonteta.	27	Srta. Francisca Adroher.
Girona.	36	D. ^a Maria Aragonés.
	28	D. Joan Amich.
	57	D. ^a Rita Cargol, Vda. de Pla.
	56	Srta. Maria Lluisa Carreras.
	25	» Carme de Espona.
	3	» Rosita Nicolazzi.
	45	» Dolors Prat.
	59	» Conchita Pujadas.
	31	» Consuelo Serra.
	12	D. Martiriá Vila.
	75	Srta. Montserrat Isern.
Hospitalet de Llobregat.	37	D. ^a Maria Casals.
Hostalrich.	67	Srta. Joaquina Serras.
	17	D. ^a Maria Carabús, Vda. de Cuffi.
La Bisbal.	51	Srta. Consuelo Cuffi.
	52	D. ^a Adelaida Parnau.
La Escala.	132	Srta. Filomena Iglesias.
La Garriga.	20	D. ^a Joaquina Arnau de Juli.
Las Presas.	14	» Maria Soler de Pujol.
	34	Srta. Gracia Peracaula.
La Sellera.	85	Srta. Antia Maria de Falgás.
Lladó.	79	D. ^a Dolors Estartús, Vda. de Garrido.
Llagostera.	84	Srta. Leonor Fábrega.
	98	Srta. Pilar Ballesta.
Llansá.	118	Srta. Maria Rabassa.
Malgrat.	104	Srta. Maria Rierola.
Manlleu.	18	Srta. Francisca Bosch.
Masnou.	29	» Julita Vidal.
	21	Sra. Ursula Artigas.
Mataró.	112	D. ^a Antonia Roldós.
	139	Srta. Nuria Teixidor.
Mieras.	68	» Joaquina Abel.
	105	» Mercé Busquet.
	16	Srt. Lluís Blanch.
Montagut.	111	Familia Llosas.
Olot.	5	

Olot.	88	» Mercé Puigdevall.
	48	» Concepció Vayreda.
	108	» Pilar Mir.
	117	» Manela Lagares.
Palausolitar.	135	Srta. Maria de Arévalo.
Palautordera.	41	Srta. Concepció Riu.
Palau de Santa Eularia.	128	Srta. Lolita Clotas.
Parets	140	Srta. Concepció Alsina.
Perelada.	131	Srta. Celia Casellas.
Pineda.	42	Srta. Antonia Morell.
	43	D. ^a Concepció Puig.
Pont Major.	133	D. ^a Carme Vivas.
Port-Bou.	127	Srta. Esperança González.
Pujals dels Caballers.	60	Srta. Concepció Geli.
Pujarnol.	76	Srta. Pilar Frigola.
Riudaura.	90	Srta. Josepa Bataller.
	92	D. ^a Petronilla Puig.
	86	» Antonia Roquer.
Romanyá de Ampurdá.	54	Srta. Pilar Romans.
Sabadell.	53	Srta. Pilar Parcerisa.
	130	D. ^a Amalia Mainou.
Salt.	94	Srta. Concepció Coll.
Sarriá (de Barcelona).	110	» Núria Guarro.
	11	D. ^a Ursula Artigas.
Sant Feliu de Guixols.	115	D. ^a Mercé Barraquer de Burch.
St. Feliu de Pallarols.	55	D. ^a Gertrudis Fàbrega.
	114	Srta. Leonor Bastons.
St. Jaume de Llierca.	80	Srta. Aniceta Costa.
	102	» Amalia Durán.
	103	» Dolors Durán.
St. Juliá de Ramis.	39	Srta. Pietat Arnau.
St. Miquel de Campmajor.	93	Srta. Maria Xampró.
	100	» Nuria Estany.
St. Pol de Mar.	23	Srta. Ramona Planiol.
	22	Srta. Antonia Planiol.
	7	» Presentació Vila.
St. Privat de Bas.	143	» Lluïsa Genover.
Santa Eugenia de Berga.	141	Srta. Róser Colomer.
Santa Pau.	87	D. ^a Leonor Fàbrega.
	99	Srta. Mercé Vila.
Tarrassa.	81	Srta. Assumpció Gibert.
	119	» Dolors Borrás.
Terradas.	46	Srta. Rosa Estartús.
Terradellas.	89	D. ^a Maria Trias de Ros.
Torn.	73	Srta. Joaquina Batlle.
	30	» Teresa Mercader.
Tortellá.	101	D. ^a Maria Vila.
Ullastret.	70	Srta. Concepció Albert.
Vilablareix.	77	D. ^a Dolors de Pont de Gispert-Sauch.
Vilamalla.	123	Srta. Rita Capó.

Total: 140 chòrs

NOTES:

1. Ademés de la Benedicció apostòlica més amunt anotada, els cooperadors a la obra participaran de les gracies següents: Cinquanta dies d'indul-

gència concedits per l'Illm. Prelat de la Diòcesi, una Missa que se celebrarà cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i salve quotidiana.

II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:

A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i de F. Geli.
A Barcelona.—D. Lluís Codina, carrer del Bisbe, 2. bis.
A Olot.—Llibreria de Ramon Bonet.
A Figueras.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordà.
A Vich.—D. Marián de Rocafiguera, P. Major, 24.
A Banyolas.—D. Teodor Masgrau, Farmacèutic.
A La Bisbal.—D. Ferreol Vila, carrer Mesuras.

III. Previ avis dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

Nostres amics difunts

D.ª Teresa Pujol, mare del nostre Mn. J. Gratacòs, a Tortellà.

D. Pau Canals, pare del ex-alumne Joaquim, a Sta. Pelaya.

Rvnt. Joaquim Mundet, oncle del nostre Dr. Fullà, a Lloret de Mar.

D.ª Carme Tous Vall de Serra, avia del col·legial Josep M.ª Terricabras, a Tona.

D.ª Montserrat Casamor de Surribas, esposa del ex-alumne Josep a St. Jaume.
Srta. Lola Cot, subscriptora, a Sabadell.

D. Francisco Renóm, pare del nostre arquitecte D. Josep, a Sabadell.

Srta. Joaquina Cirera, tia del col·legial Domingo Cirera, a Sabadell.

D. Ferrán Borrás, pare dels alumnes Joaquim i Joan, a Terrassa.

D.ª Assumpció Torrent, subscriptora, a Banyoles.

D.ª Dolors Torrò, tia del alumne Lluís Viñas, a Castell de Aro.

D.ª Teresa Puigdevall, esposa del ex-alumne D. Josep Roqué, a Riudaura.

Rvnt. Ferrán Albert, ex-alumne, a Cervià de Ter.

Srta. María González, germana del col·legial Joan, a Port-Bou.

D.ª Agna Mercadal, Vda. de Tor, a Miánegues.

Rvnt. Francesc Mir, a Gallinés.

D. Nicolau Mata Faras, ex-alumne, a Las Presas.

D. Tomás Carreras Mas, pare del ex-alumne Joan, a Girona.

— R. I. P. A. —

Al donar a les respectives families nostre condol preguem als lectors del BUTLLERÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquestos difunts. Per a ells resem diariament un Pare nostre en el Sant Rosari.